Vocabulari d'informàtica

Llenguatges Específics
Sèrie Menor, 3

Vocabulari d'informàtica

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA
COLOMAR EDITORS

FITXA CATALOGRÀFICA RECOMANADA

VOCABULARI d'informàtica— València: Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació i Ciència - Colomar Editors, 1993.— .— (Llenguatges Específics; Sèrie Menor, 3)
D.L.:
ISBN:

© D'aquesta edició: Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació i Ciència. Direcció General de Política Lingüística - Colomar Editors

ISBN:
Dipòsit legal:
Impressió:

PRESENTACIÓ

Amb aquesta col·lecció de diccionaris, la Generalitat i les universitats valencianes volen contribuir a augmentar la presència del valencià en l'àmbit universitari. Es tracta d'una iniciativa tendent a facilitar a alumnes i professors l'assimilació del vocabulari bàsic de les diverses disciplines científiques que constitueixen la matèria curricular dels nivells superiors de l'ensenyament.

Al recer d'aquesta idea, la col·lecció s'ha dissenyat amb un format de butxaca, perquè siga una eina de consulta fàcil, que puga acompanyar els usuaris en les seues tasques de cada dia, resolent-los alguns dels problemes que es presenten fent classe, prenent apunts, etc.

Partint de la nostra realitat sociolingüística, i a fi de donar la màxima utilitat a aquests llibrets, la selecció de paraules s'ha fet des d'una doble perspectiva. En primer lloc, s'ha volgut, és clar, que hi estigueren el màxim nombre de paraules que conformen el vocabulari bàsic de cada matèria; i, en segon lloc, s'ha intentat també introduir-hi aquells mots que, per les diferències existents entre el castellà i el valencià, podien aportar una informació particularment profitosa per a evitar les interferències que inevitablement es produeixen pel contacte entre les llengües.

Jesús Huguet i Pascual
Director general de Política Lingüística

A

adreça *f.* Referència d'una posició de memòria d'un ordinador.

• *Cast.* dirección. *Angl.* address.

ajuda *f.* **1.** Part d'un sistema interactiu que s'ocupa de donar a l'usuari informació sobre les operacions d'un determinat programa. **2. ajuda sensible al context** Ajuda en què el missatge visualitzat guarda relació amb l'operació que es realitza en aquell moment.

• *Cast.* **1.** ayuda. **2.** ayuda sensible al contexto. *Angl.* **1.** help. **2.** context-sensitive help.

alimentador de paper Accessori que s'utilitza per a alimentar les impressores de fulls de paper solts.

• *Cast.* alimentador de papel. *Angl.* sheet feeder.

alinear *v. tr.* Situar (alguna cosa) en una línia determinada. *Alinear un paràgraf a la dreta; alinear un encapçalament a l'esquerra.*

• *Cast.* alinear. *Angl.* to align.

amplada de carro Mesura que fa referència al nombre de columnes o caràcters de mida normal que pot imprimir una impressora en una sola línia.

• *Cast.* anchura del papel. *Angl.* carriage

width.

aparcament *m.* Procediment que fa que l'ordinador desplace els capçals de lectura-escriptura, protegint el disc dur contra colps accidentals.

• *Cast.* aparcamiento. *Angl.* parking.

arbre de directoris Estructura de directoris d'un disc, sovint visualitzada en forma d'arbre.

• *Cast.* árbol de directorios. *Angl.* tree directory.

arxiu *m.* Informació continguda en la memòria auxiliar a fi de mantenir-la després del temps d'execució d'un sol treball i/o véncer les limitacions d'espai en la memòria central.

• *Cast.* archivo, fichero. *Angl.* file, archive.

atribut *m.* Propietat definida d'un ens o d'un objecte. *Atributs de protecció d'un disquet.*

• *Cast.* atributo. *Angl.* attribute.

autoedició *f.* Aplicació que permet traure publicacions d'alta qualitat exclusivament amb mitjans microinformàtics.

• *Cast.* autoedición. *Angl.* desktop publishing.

autoeditor *m.* Programa d'autoedició.

• *Cast.* autoeditor. *Angl.* publisher.

B

banc de dades Conjunt organitzat de bases de dades.

• *Cast.* banco de datos. *Angl.* databank.

barra espaiadora Mecanisme de l'ordinador que permet fer córrer un o més espais el cursor. També se'n diu *espaiador.*

• *Cast.* espaciador. *Angl.* space bar.

base de dades Arxiu de dades que es defineix i al qual s'accedeix utilitzant els mitjans d'un sistema de gestió de base de dades.

• *Cast.* base de datos. *Angl.* database.

biblioteca *f.* Col·lecció organitzada de programes documentats.

• *Cast.* biblioteca, programoteca. *Angl.* library.

bit *m.* **1.** Xifra binària que pot ser representada per = o per *1*. **2.** Unitat mínima d'informació en un microordinador.

• *Cast.* bit. *Angl.* bit.

bloc de text *m.* Col·lecció d'unitats de dades tals com paraules, caràcters o registres (generalment, més d'una paraula), que s'emmagatzema en posicions físiques adjacents de la memòria o d'un dispositiu d'emmagatzemament perifèric; així un bloc pot ser tractat com una unitat, amb la qual co-

sa les dades poden ser transferides per mitjà d'una instrucció entre el dispositiu d'emmagatzemament i la memòria. S'usa sovint la forma abreujada *bloc*. *Marcar un bloc. Copiar un bloc. Modificar un bloc.*

• *Cast.* bloque de texto. *Angl.* text block.

botó de contrast *m.* Peça mòbil que es fa girar a fi de regular el contrast entre els colors.

• *Cast.* botón de contraste. *Angl.* contrast button.

botó de lluminositat (o **botó d'intensitat)** *m.* Peça mòbil que es fa girar a fi de regular l'emissió de llum.

• *Cast.* botón de brillo. *Angl.* brightness button.

bus *m.* Via a la qual diversos elements d'un ordinador poden ser connectats en paral·lel de manera que puguen passar-se senyals entre si.

• *Cast.* bus. *Angl.* bus.

byte *m.* Unitat d'informació formada per una cadena de vuit bits; correspon, normalment, a un caràcter (abreujat: *B*).

• *Cast. byte. Angl.* byte.

C

camí *m.* Seqüència d'instruccions que es poden dur a terme en l'execució d'un programa. Un camí en un programa és equivalent a un recorregut del diagrama de control de fluix per a aquest programa des del node inicial o vèrtex al node final del *grafo.*

• *Cast.* camino, ruta, vía. *Angl.* path.

camp *m.* En un arxiu, subdivisió d'un enregistrament que equival a la quantitat més menuda de dades que, des d'un cert punt de vista, es pot considerar com una sola entitat. *Una base de dades amb tres camps. Suprimir un camp de la base de dades***.**

• *Cast.* campo. *Angl.* fied.

cancel·lar *v. tr.* Interrompre l'execució d'un programa, d'una instrucció, etc.

• *Cast.* cancelar. *Angl.* to cancel.

capçal *m.* **1.** Dispositiu per enregistrar i llegir dades en un suport magnètic, generalment en moviment. **2. capçal d'impressió** Dispositiu que realitza l'operació d'imprimir en algunes impressores. **3. capçal de lectura-escriptura** Dispositiu que permet llegir i escriure infor-

mació en un disc.

• *Cast.* **1.** cabeza, cabezal. **2.** cabeza de impresión, cabezal de impresión. **3.** cabeza de lectura-escritura. *Angl.* **1.** head. **2.** printing head. **3.** read/write head.

capçalera *f.* **1.** Part d'un missatge que consisteix en certs caràcters que controlen el procés posterior a la rebuda de dades i que precedeix el text format per les dades pròpiament trameses. **2.** Conjunt de caràcters que encapçalen un llistat o una pàgina de llistat.

• *Cast.* encabezado. *Angl.* heading.

caràcter *m.* **1.** ***a.*** Subdivisió d'una paraula en una màquina, que comprén, generalment, sis, set o vuit bits. De vegades, açò rep el nom de *byte*. ***b.*** La unitat d'informació més menuda en un registre. **2. caràcter de control** Caràcter que activa una funció de control d'un programa determinat, com per exemple el salt de pàgina. **3. caràcter multivalent** Caràcter que pot substituir tot o part del nom (o de l'extensió) d'un arxiu; sol ser l'asterisc o l'interrogant.

• *Cast.* **1.** carácter. **2.** carácter de control, código de control. **3.** comodín. *Angl.* **1.** character. **2.** control character. **3.** wildcard.

carro *m.* Part cilíndrica d'una impressora que suporta i guia el paper.

• *Cast.* carro. *Angl.* carriage.

cartutx de cinta *m.* Cartutx d'algunes impres-

sores que conté una cinta tintada.

• *Cast.* cartucho de cinta. *Angl.* tape cartridge.

classificació *f.* Procés que consisteix a disposar de nou la informació en ordre ascendent o descendent mitjançant indicatius de classificació. Un mètode de *classificació interna* manté la informació dins de la memòria d'accés a l'atzar i de gran velocitat de l'ordinador; un mètode de *classificació externa* utilitza la memòria auxiliar.

• *Cast.* clasificación, ordenación. *Angl.* sorting.

clic *m.* Acció de prémer el botó del ratolí i després deixar-lo anar.

• *Cast.* clic. *Angl.* click.

clicar *v. intr.* Fer clic amb el ratolí.

• *Cast.* clicar. *Angl.* to click.

codi de control *m.* Caràcter de control.

• *Cast.* carácter de control, codi de control. *Angl.* control character.

columna *f.* En tota disposició d'elements discrets en dues direccions perpendiculars (matrius, taules, etc.), conjunt d'elements al llarg d'una d'elles, especialment la vertical, contrastant amb els de l'altra direcció (que componen la *fila).*

• *Cast.* columna. *Angl.* column.

comanda *f.* Instrucció.

• *Cast.* instrucción, comando. *Angl.* command.

comparació d'arxius *f.* Acció de comparar dos arxius per comprovar si són iguals.

• *Cast.* comparación de archivos. *Angl.* file comparison.

condició *f.* Especificacions que cal complir en iniciar un procés.

• *Cast.* condición. *Angl.* condition.

controlador *m.* Subsistema que governa les funcions de dispositius connectats, però generalment no altera el significat de les dades que hi puguen passar. Aquests dispositius són perifèrics o canals de comunicació, per regla general.

• *Cast.* controlador. *Angl.* controller

còpia *f.* **1.** Enregistrament exacte en un nou suport d'informació d'unes dades que han estat llegides d'un altre suport d'informació original. **2. còpia de seguretat** Informació que ha estat servada i que permet de substituir l'original en cas que aquest es destruïsca.

• *Cast.* **1.** copia. **2.** copia de seguridad. *Angl.* **1.** copy. **2.** back-up copy.

copiar *v. tr.* Produir una rèplica d'alguna informació emmagatzemada en una part diferent de la memòria o en un dispositiu diferent d'emmagatzemament. Amb freqüència, açò es fa com a protecció contra la pèrdua o alteració de registres importants.

• *Cast.* copiar. *Angl.* to copy.

coprocessador *m.* Processador addicional que ajuda la unitat central en determinats càlculs o accions especialitzats.

• *Cast.* coprocesador. *Angl.* coprocessor.

cursor *m.* Símbol a la pantalla que indica la posició activa; per exemple, la posició en què apareixerà a la pantalla el pròxim caràcter que hi entre.

Moure el cursor. Desplaçar el cursor per la pantalla. Les tecles de control del cursor.

• *Cast.* cursor. *Angl.* cursor.

D

dada *f.* Qualsevol informació susceptible de ser tractada informàticament.

• *Cast.* dato. *Angl.* data.

data *f.* Indicació del temps en què s'ha esdevingut un fet. *Data de creació d'un arxiu. Canviar la data del sistema operatiu.*

• *Cast.* fecha. *Angl.* date.

densitat *f.* Mesura de la quantitat d'informació en una dimensió donada d'un suport d'emmagatzemament. *Disc de densitat normal. Disc de doble densitat. Disc d'alta densitat.*

• *Cast.* densidad. *Angl.* density.

diccionari *m.* Diccionari electrònic que duen incorporats els verificadors ortogràfics. *Diccionari principal. Diccionari suplementari. Diccionari de sinònims. Diccionari d'usuari.*

• *Cast.* diccionario. *Angl.* dictionary.

directori *m.* **1.** Mètode de situar unitats d'informació, generalment arxius. Un directori pot ser considerat com l'establiment d'un conjunt d'enllaços entre unitats de dades amb una denominació i les seues posicions en un dispositiu d'emmagatzemament d'ac-

cés directe. *Crear un directori. Canviar de directori.* **2. directori arrel** Directori principal d'un disc.

• *Cast.* **1.** directorio. **2.** directorio raíz. *Angl.* **1.** directory. **2.** root directory.

disc *m.* **1.** Element de suport d'emmagatzemament en forma de placa circular. En l'actualitat aquest tipus de dispositiu és el disc magnètic principalment, i s'hi emmagatzema la informació mitjançant codificació magnètica. **2. disc CD-ROM** Disc òptic compacte. **3. disc dur** Suport de registre magnètic que consisteix en un substrat d'alumini revestit de material magnètic, generalment en les dues cares. L'expressió *disc dur* s'utilitza de manera genèrica i comprén els discos magnètics usats en la tecnologia Winchester, els cartutxos de discos i les piles de discos. **4. disc fix** Disc dur. **5. disc flexible** Disc magnètic flexible que consisteix en un substrat circular de poliester (amb un forat central) revestit d'òxid magnètic i contingut permanentment en una funda rígida, l'interior de la qual es troba folrat amb un material de neteja. Aquesta funda té una ranura a cada costat a través de la qual els capçals de lectura poden establir contacte amb el disc. (La forma que es fa servir més és *disquet;* per oposició, qualsevol altra mena de disc és anomenat *disc dur.)* **6. disc òptic compacte**

Forma predominant de disc òptic de només lectura ROM. Tant el disc com la unitat estan basats en el producte de consum Compact Audio. El disc fa 120 milímetres de diàmetre, està gravat per una sola cara i pot contenir fins a 600 megabytes d'informació. **7. disc RAM** Disc virtual. **8. disc rígid** Disc dur. **9. disc tou** Disc flexible.

• *Cast.* **1.** disco. **2.** disco CD-ROM. **3.** disco duro. **4.** disco fijo. **5.** disco flexible, disquete. **6.** disco óptico compacto. **7.** disco RAM. **8.** disco duro, disco fijo. **9.** disco flexible, disquete. *Angl.* **1.** disk. **2.** CD-ROM [disk]. **3.** hard disk. **4.** fixed disk, wincherter disk. **5.** floppy disk. **6.** CD-RON [disk]. **7.** RAM disk. **8.** hard disk, fixed disk, winchester disk. **9.** floppy disk.

disquet *m.* **1.** Disc flexible. **2. disquet d'arrancada** Disquet preparat perquè, en instal·lar-lo, el sistema de l'ordinador puga arrancar. **3. disquet de destinació** En una còpia entre disquets, disquet al qual es transfereix la informació. **4. disquet d'origen** En una còpia entre disquets, disquet del qual es transfereix la informació.

• *Cast.* **1.** disquete. **2.** disquete de arranque. **3.** disquete de destino. **4.** disquete origen. *Angl.* **1.** floppy disk. **2.** boot disk. **3.** target file. **4.** source file.

divisió de pantalla *f.* Partició de la pantalla que permet treballar

amb dos documents alhora.

• *Cast.* división de pantalla. *Angl.* screen splitting.

document *m.* Nom genèric que es dóna a qualsevol text que és tractat amb un processador de textos.

• *Cast.* documento. *Angl.* document.

E

editar *v. tr.* Fer eixir per pantalla el contingut d'un arxiu, ja siga per a llegir-lo o per a escriure-hi.

• *Cast.* editar. *Angl.* to edit.

editor de text *m.* Programa que serveix per a editar arxius de text; s'usa sovint en la forma abreujada *editor.*

• *Cast.* editor de textos. *Angl.* text editor.

emmagatzemar *v. tr.* Acció de guardar informació en algun lloc de la memòria d'un ordinador.

• *Cast.* almacenar. *Angl.* to store.

esborrar *v. tr.* En el context d'una memòria magnètica eliminar dades emmagatzemades duent la cel·la de memòria a un estat nul.

• *Cast.* borrar. *Angl.* to delete, to erase.

escànner (o **escandallador**) *m.* Dispositiu que pot captar una imatge i convertir-la en un grup únic de senyals elèctrics. La imatge explorada pot consistir en una configuració directament relacionada amb un codi, que pot ser de barres en productes de venda al detall o una imatge, pàgina o part de text.

• *Cast.* escáner, explorador. *Angl.* scan-

ner.

espaiat *m.* Espai que hi ha entre els caràcters o paraules d'una mateixa ratlla. *Espaiat simple. Doble espaiat.*

• *Cast.* espaciado. *Angl.* spacing.

estora *f.* Superfície de treball en forma d'estora rectangular per on es desplaça el ratolí.

• *Cast.* almohadilla. *Angl.* mouse pad.

estructura *f.* Disposició de les parts d'un programa, d'una base de dades, d'una informació, etc. *Crear l'estructura d'una base de dades.*

• *Cast.* estructura. *Angl.* structure.

etiqueta *f.* **1.** En alguns gestors de bases de dades, format d'eixida de registres amb una estructura semblant a les etiquetes d'adreces. **2.** ***a.*** Serveix per a identificar externament el contingut d'un disc. ***b.*** **etiqueta de volum** Serveix per a identificar internament el contingut (o volum) d'un disc.

• *Cast.* **1.** i **2.** ***a.*** etiqueta. ***b.*** etiqueta de volumen. *Angl.* **1.** i **2.** ***a.*** label. ***b.*** volume label.

executar *v. tr.* Donar efecte a una instrucció, un programa, etc.

• *Cast.* ejecutar. *Angl.* to execute.

extensió d'arxiu *f.* Superfície que ocupa l'arxiu en el dusc dur, en el disquet, etc.

• *Cast.* extensión de archivo. *Angl.* file extension.

F

filtre de pantalla *m.* Aparell emprat en la filtració que es col·loca a la pantalla.
• *Cast.* filtro de pantalla. *Angl.* screen filter.

finestra *f.* **1.** Espai rectangular en una pantalla dins el qual es representa part d'una imatge o d'un arxiu. Un sistema de finestres és un mitjà de mostrar als usuaris aspectes de l'estat de diversos processos separats, cadascun dels quals duu a terme una tasca per a l'usuari. **2.** Assignació de missatges, d'unitats de dades o d'ambdues coses, donades per un receptor a un emissor en un protocol de comunicació de dades.
• *Cast.* ventana. *Angl.* window.

fitxer *m.* Arxiu.
• *Cast.* fichero. *Angl.* file.

format *m.* Estructura definida d'un model d'informació que es processarà, es registrarà en un suport òptic o magnètic, es visualitzarà en una pantalla, o s'imprimirà en una pàgina. *Format de paràgraf, de document. Canviar el format de tot un text.*
• *Cast.* formato. *Angl.* format.

formatar *v. tr.* Adaptar un suport a un format

determinat, perquè el sistema puga llegir i escriure-hi.

• *Cast.* formatear. *Angl.* to format.

full de càlcul *m.* Programa utilitzat per a la gestió comptable de conjunts de dades.

• *Cast.* hoja de cálculo. *Angl.* computing sheet.

fusió *f.* Acció de combinar en un document informació que prové de dues o més fonts. *Fusió d'arxius.*

• *Cast.* fusión. *Angl.* merge.

gestor de bases de dades *m.* Programa que permet gestionar una o més bases de dades; per reducció se sol dir simplement *base de dades.*

• *Cast.* gestor de bases de datos. *Angl.* data base manager.

guardar *v. tr.* Acció de guardar informació en algun dispositiu de la memòria, perquè no es perda o s'esborre accidentalment.

• *Cast.* salvar, guardar. *Angl.* to save.

I

icona *f.* Representació simbòlica d'una funció per mitjà d'un dibuix; és usual en ordinadors tipus *Appel*.

• *Cast.* icono. *Angl.* icon.

impressió *f.* Acció i efecte d'imprimir.

• *Cast.* impresión. *Angl.* printing.

impressora *f.* **1.** Dispositiu d'eixida que converteix la informació codificada del processador en una forma llegible sobre el paper. *Connectar la impressora.* **2. impressora de percussió** Aquella impressora en la qual la impressió és el resultat d'una percussió d'un element mecànic. **3. impressora de raig de tinta** Impressora que forma la imatge mitjançant la projecció de tinta sobre el paper. **4. impressora d'impacte** Impressora de percussió. **5. impressora d'injecció** Impressora de raig de tinta. **6. impressora làser** Impressora electrofotogràfica en la qual s'utilitza un làser com a font lluminosa. **7. impressora matricial** Impressora que compon cada caràcter per mitjà d'una sèrie de punts formats per tinta transferida mitjançant impacte mecànic. **8. impressora tèrmica**

Impressora que produeix la imatge per calfament localitzat del paper, que té un revestiment termosensible molt fi amb dos components separats i incolors.

• *Cast.* **1.** impresora. **2.** impresora de percusión. **3.** impresora de chorro de tinta. **4.** impresora de impacto. **5.** impresora de inyección. **6.** impresora láser. **7.** impresora matricial. **8.** impresora térmica. *Angl.* **1.** printer. **2.** impact printer. **3.** ink jet printer. **4.** impact printer. **5.** ink jet printer. **6.** laser printer. **7.** dot [matrix] printer. **8.** thermal printer.

imprimir *v. tr.* Deixar la marca en tinta, d'un escrit, d'un dibuix, etc., damunt del paper.

• *Cast.* imprimir. *Angl.* to print.

índex *m.* **1.** Grup d'enllaços que poden utilitzar-se per a buscar registres en un arxiu de dades. **2.** Valor contingut en un registre índex.

• *Cast.* índice. *Angl.* index.

indexar *v. tr.* Ordenar una base de dades per un camp clau.

• *Cast.* indexar. *Angl.* to index.

inicialitzar *v. tr.* Acció de posar un dispositiu en estat inicial; és l'operació que s'executa quan s'engega l'ordinador.

• *Cast.* inicializar. *Angl.* to initialize.

inserir *v. tr.* Escriure introduint el text dins una seqüència de caràcters que ja existeix; la forma.

• *Cast.* inserir, insertar. *Angl.* to insert.

instrucció *f.* Llenguatge utilitzat per a escriure la seqüència d'ordres que controlaran l'execució d'un treball. *Executar una instrucció. Cancel·lar una instrucció.*

• *Cast.* instrucció, comando. *Angl.* command.

interfície *f.* Component que determina la manera com una aplicació es comunica amb l'usuari.

• *Cast.* interfaz. *Angl.* interface.

interlineat *m.* Espai que es deixa entre dues línies consecutives.

• *Cast.* interlineado. *Angl.* line spacing, line height.

J

joc de caràcters *m.* **1.** Conjunt de caràcters que manipula una màquina específica. **2.** Conjunt de caràcters que és vàlid dins un llenguatge donat de programació.

• *Cast.* juego de caracteres. *Angl.* character set.

justificació *f.* Acció i efecte de justificar.

• *Cast.* justificación. *Angl.* justification.

justificar *v. tr.* Fer que un paràgraf o una ratlla estiguen alineats per la dreta, per l'esquerra o respecte a tots els costats. *Justificar una pàgina, un paràgraf, tot un document.*

• *Cast.* justificar. *Angl.* to justify.

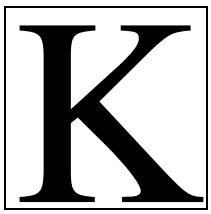

kilobyte *m.* Unitat que equival a 1.024 bytes (en càlculs aproximats es fa equivaler a 1.000 bytes); se sol abreujar *kb, KB* o *K* i sovint es pronuncia [ka].
• *Cast.* kilobyte. *Angl.* kilobyte.

L

línia *f.* **1.** Sèrie de lletres o mots escrits horitzontalment. **2. línia de missatges** Unitat d'informació transferida per un sistema de commutació de missatges.

• *Cast.* **1.** línea. **2.** línea de mensajes. *Angl.* **1.** line. **2.** message line.

llapis òptic (o **selector** o **electrònic)** Dispositiu d'entrada semblant a un llapis, que s'utilitza amb una representació visual de tub de rajos catòdics. Pot usar-se per a senyalar àrees d'una pantalla i, d'aquesta manera. indicar una selecció d'una llista representada visualment, o pot emprar-se per a dibuixar formes.

• *Cast.* lápiz óptico. *Angl.* light pen.

llistat *m.* Qualsevol llista eixida d'una impressora. *Traure un llistat d'etiquetes. Imprimir un llistat d'adreces.*

• *Cast.* listado. *Angl.* listing.

M

macroinstrucció (o **macrocomanda)** *f.* Instrucció en un llenguatge de programació que és substituït per una seqüència d'instruccions. S'usa gairebé exclusivament la forma abreujada *macro*. *Cridar una macro. Dissenyar una macro. Executar una macro.*

• *Cast.* macroinstrucción. *Angl.* macro.

maneta de jocs *f.* Maneta de comandament per als jocs interactius per pantalla programats informàticament.

• *Cast.* palanca de juegos. *Angl.* joystick.

marge *m.* Cadascun dels espais blancs que es deixa tot al volt d'una pàgina. *Alinear als marges. Fixar els marges.*

• *Cast.* margen. *Angl.* margin.

matriu de punts *f.* Matriu que conté el nombre d'agulles necessàries per a formar un caràcter en les impressores matricials (o d'injectors, en impressores de raig de tinta). *Una matriu de 24 agulles. Una matriu de 48 injectors.*

• *Cast.* matriz de puntos. *Angl.* dot matrix.

megabyte (o **megaoctet)** *m.* Unitat que equival a 1.024 kilobytes (en càlculs aproximats es fa equivaler a 1.000 Kb, o siga, a

1.000.000 de bytes); se sol abreujar *Mb, MB* o *M;* s'utilitza, correntment, en forma abreujada: *mega. Un disc dur de 32 megabytes. Un arxiu de 3,5 Mb.*

• *Cast.* megabyte. *Angl.* megabyte.

memòria *f.* **1.** Dispositiu o suport que pot retenir informació per a la seua recuperació posterior. **2. memòria d'accés aleatori** Memòria RAM. **3. memòria d'accés ràpid** Memòria RAM. **4. memòria intermèdia** Memòria que utilitzen alguns perifèrics (sobretot les impressores) per a emmagatzemar transitòriament informació; la forma *memòria tampó* és incorrecta. **5. memòria magnètica** Memòria que aprofita el magnetisme residual de certs materials per a representar les dades. **6. memòria morta** Memòria ROM. **7. memòria protegida** Memòria ROM. **8. memòria RAM** Dispositiu semiconductor de memòria d'escriptura i lectura l'element bàsic del qual consisteix en una sola cel·la capaç d'emmagatzemar un bit d'informació. La sigla anglesa és *RAM* i és la denominació més usual. **9. memòria ROM** Dispositiu de memòria semiconductora no volàtil utilitzat per a l'emmagatzemament de dades que mai no necessitaran cap modificació. La sigla anglesa és *ROM* i és la denominació més usual. **10. memòria solament de lectura**

Memòria ROM. **11. memòria viva** Memòria RAM.

• *Cast.* **1.** memoria. **2.** i **3.** memoria de acceso aleatorio, memoria viva. **4.** memoria intermedia. **5.** memoria magnética. **6.** i **7.** memoria de sólo lectura, memoria muerta. **8.** memoria de acceso aleatorio, memoria viva. **9.** i **10.** memoria de sólo lectura, memoria muerta. **11.** memoria de acceso aleatorio, memoria viva. *Angl.* **1.** memory. **2.** i **3.** random access memory. **4.** buffer storage, buffer. **5.** magnetic memory. **6.** i **7.** read only memory. **8.** random access memory. **9.** i **10.** read only memory. **11.** random access memory.

menú *m.* **1.** Llista que apareix en pantalla dins la qual es poden seleccionar un o més elements. **2. menú desplegable** Menú que apareix en la pantalla d'un ordinador quan el seu títol, que freqüentment forma part d'una llista en la part superior de la pantalla, és seleccionat per mitjà d'un ratolí o d'un altre dispositiu indicador o per una seqüència de pulsacions de tecles. També és anomenat, col·loquialment, *menú persiana*.

• *Cast.* **1.** menú. **2.** menú desplegable. *Angl.* **1.** menu. **2.** pull-down menu.

microordinador *m.* Ordinador que, per l'espai extraordinàriament petit que ocupa i pel baix preu del seu *hardware,* permet realitzar-hi i resoldre aplicacions que ante-

riorment requerien un ordinador de mida estàndard o un terminal connectat a un ordinador potent. Es designa normalment amb la forma abreujada *micro. Connectar el micro.*

• *Cast.* microordenador. *Angl.* microcomputer.

microprocessador *m.* Unitat de procés d'un ordinador construïda segons l'arquitectura o sobre la base del microordinador.

• *Cast.* microprocesador. *Angl.* microprocessor.

mode interactiu (o **mode dialogat)** *m.* Interfície que permet un diàleg entre el sistema informàtic i l'usuari.

• *Cast.* modo interactivo, modo dialogado. *Angl.* interactive mode, conversational mode.

mòdem [de l'anglés *modulator-demodulator] m.* Dispositiu que pot convertir el corrent digital en bits per a la transmissió per un canal de comunicació anàleg, i pot convertir els senyals anàlegs que hi entren en senyals digitals.

• *Cast.* modem. *Angl.* modem.

monitor *m.* Dispositiu utilitzat per a controlar el progrés i l'operació d'un sistema.

• *Cast.* monitor. *Angl.* monitor.

N

nom *m.* Camp d'especificació dels caràcters identificadors d'un fitxer, d'un dispositiu, d'un usuari,etc.

• *Cast.* nombre. *Angl.* name.

nota de peu de pàgina *f.* Crida de citació (lletra, número o signe) que es posa en un document a manera d'advertiment (aclariment, explicació o comentari) per advertir al lector que consulte l'anotació corresponent que, encapçalada per un signe idèntic, trobarà al peu de la pàgina.

• *Cast.* nota a pie de página. *Angl.* footnote.

nota final *f.* Crida de citació (lletra, número o signe) que es posa en un document a manera d'advertiment (aclariment, explicació o comentari) per advertir al lector que consulte l'anotació corresponent que, encapçalada per un signe idèntic, trobarà al final del document.

• *Cast.* nota final. *Angl.* endnote.

numeració *f.* Acció i efecte de numerar. *Numeració automàtica de paràgrafs, de ratlles, de notes.*

• *Cast.* numeración. *Angl.* numbering.

O

ordenació *f.* Classificació.

• *Cast.* clasificación, ordenación. *Angl.* sorting.

ordenar *v. tr.* Organitzar una base de dades segons un patró d'ordenació determinat (alfabètic ascendent, numèric descendent, etcètera).

• *Cast.* ordenar. *Angl.* to sort.

ordinador *m.* **1.** Dispositiu o sistema capaç de realitzar una seqüència d'operacions en una forma definida distintament i explícita. Freqüentment, les operacions són còmputs numèrics o tractaments de dades, però també comprenen l'entrada/eixida; les operacions dins la seqüència poden dependre de valors particulars de dades. Terme genèric que es fa servir per a designar el *microordinador.* **2. ordinador compatible** Ordinador que pot comunicar-se amb altres ordinadors d'un mateix tipus; normalment fa referència als ordinadors compatibles amb el sistema *IBM*. *Un ordinador cent per cent compatible.* **3. ordinador de sobretaula** Ordinador per a usos professionals, de dimensions reduïdes, que pot treballar autò-

nomament o connectat a una xarxa. **4. ordinador domèstic** Ordinador personal que no es pot utilitzar per a tasques de tipus professional. **5. ordinador personal** (o **individual)** Microordinador universal per a un sol usuari, dissenyat per al seu ús per una persona cada vegada. De fet, l'ordinador personal és un tipus de microordinador, però tots dos termes s'usen actualment com a sinònims. **6. ordinador portàtil** (o **portable)** Ordinador lleuger i fàcilment transportable que té incorporada una bateria que li dóna una certa autonomia de treball.

• *Cast.* **1.** ordenador. **2.** ordenador compatible. **3.** ordenador de sobremesa. **4.** ordenador doméstico. **5.** ordenador personal. **6.** ordenador portátil. *Angl.* **1.** computer. **2.** compatible computer. **3.** desktop computer, desk computer. **4.** home computer. **5.** personal computer. **6.** portable computer, transportable computer.

P

pàgina *f.* Unitat d'intercanvi entre la memòria i el dispositiu d'intercanvi implicat en un sistema d'organització en pàgines. El nombre de paraules o byites en una pàgina és fixa, generalment, per a un sistema determinat i és, de manera quasi invariable, una potència de 2.
• *Cast.* página. *Angl.* page.

paginació *f.* Numeració de les pàgines d'un document.
• *Cast.* paginación. *Angl.* pagination, paging.

pantalla *f.* Superfície fluorescent d'un tub de rajos catòdics en què es pot visualitzar la informació. *pantalla de text, gràfica. Pantalla de cristall líquid.*
• *Cast.* pantalla. *Angl.* screen, display.

paper continu *m.* Paper d'impressora de gran llargària que posseeix perforacions d'arrossegament laterals i apareix separat en subdivisions que permeten tallar-lo en pàgines uniformes.
• *Cast.* papel continuo. *Angl.* continous form.

paquet integrat *m.* Conjunt de programes presentats a l'usuari sota una mateixa interfície i amb grans possibilitats d'interconnexió i de trans-

ferència de dades entre ells.

• *Cast.* paquete integrado. *Angl.* package, software package.

paràgraf *m.* Cadascun dels fragments d'un escrit entre els quals s'estableix una separació deixant on s'acaba l'un la resta d'una ratlla en blanc i començant el que segueix a la ratlla següent, precedit generalment d'un espai blanc.

• *Cast.* párrafo. *Angl.* paragraph.

paràmetre *m.* Variable el valor de la qual és fix dins un sistema o procés concret però alterable fora d'ell; de vegades és anomenat argument fictici.

• *Cast.* parámetro. *Angl.* parameter.

perifèric *m.* Dispositiu, incloent els d'entrada/eixida i la memòria auxiliar, que es troba connectat a un ordinador. El teclat, l'escànner i el ratolí són perifèrics d'entrada; el monitor, la impressora i el traçador són perifèrics d'eixida; el mòdem és un perifèric d'entrada-eixida.

• *Cast.* periférico. *Angl.* peripheral device.

petició *f.* Consulta.

• *Cast.* petición. *Angl.* query.

peu *m.* Text que, imprés a sota, al costat o al damunt d'una il·lustració, n'explica el significat, en facilita la comprensió, etc.

• *Cast.* pie. *Angl.* foot.

pictograma *m.* Icona.

• *Cast.* icono. *Angl.* icon.

pista *f.* **1.** Recorregut seguit pel capçal sobre la superfície d'un su-

port d'enregistrament (generalment magnètic o òptic). **2.** Part d'una cinta de paper que pot ser perforada.

• *Cast.* pista. *Angl.* track.

píxel [de l'anglés *picture element] m.* Punt d'imatge, element d'imatge; un dels elements en un ordre (o matriu) gran que conté informació gràfica. Guarda dades que representen la brillantor i, possiblement, el color d'una petita regió de la imatge.

• *Cast.* pixel. *Angl.* pixel.

placa base (o **placa principal)** *f.* Placa de circuit imprés en la qual poden connectar-se altres plaques.

• *Cast.* placa base. *Angl.* motherboard, system board.

plòter *m.* Traçador.

• *Cast.* trazador. *Angl.* plotter.

polzada *f.* Unitat de mesura que s'utilitza per a designar els discos flexibles. *Disquet de 3,5 polzades. Disquet de 5,15 polzades.*

• *Cast.* pulgada. *Angl.* inch.

previsualització *f.* Opció d'alguns processadors de textos que permet veure el document en pantalla gràfica, tal com eixirà imprés aproximadament.

• *Cast.* previsualización, vista previa. *Angl.* preview.

processador de textos *m.* Sistema dissenyat específicament per al tractament de textos.

• *Cast.* procesador de textos. *Angl.* word processor.

processament de textos *m.* Automatització que

permet als usuaris la composició de documents per mitjà d'un ordinador amb recursos per a editar, refer els formats, emmagatzemar i imprimir documents amb la major flexibilitat.

• *Cast.* procesamiento de textos. *Angl.* word processing.

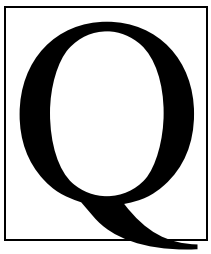

quadre de control *m.* Quadre des d'on es controla el funcionament de la impressora per mitjà de tecles o botons i de llums o indicadors (modalitats d'impressió, errors, etcètera).

• *Cast.* panel de control. *Angl.* control panel.

quilooctet *m.* kilobyte.

• *Cast.* kilobyte. *Angl.* kilobyte.

R

ratlla *m.* Línia.

• *Cast.* línea. *Angl.* line.

ratolí *m.* Dispositiu d'indicació mogut a mà en una superfície plana: els moviments es comuniquen a l'ordinador i originen els moviments corresponents del cursor en la pantalla.

• *Cast.* ratón. *Angl.* mouse.

recerca *f.* Procés que consisteix a situar informació en un arxiu per referència a un camp especial de cada registre, denominat *clau.* L'objecte de la recerca és descobrir un registre (si n'hi ha algun) amb una clau donada.

• *Cast.* búsqueda. *Angl.* replacing.

registre *m.* **1.** Col·lecció de dades tractades juntes en transferències a dispositius perifèrics i des d'aquests. Amb freqüència, els arxius continguts en la memòria auxiliar són tractats com a seqüències de registres. **2.** Estructura de dades en què hi ha diversos components, anomenats camps, no necessàriament del mateix tipus. **3.** Un altre sinònim d'escriure o enregistrar, utilitzat, particularment, en escriure el valor de les dades que poden can-

viar o desaparéixer.

• *Cast.* registro. *Angl.* record.

reindexar *v. tr.* Tornar a indexar una base de dades.

• *Cast.* reindexar. *Angl.* to reindex.

reordenar *f.* Tornar a ordenar una base de dades.

• *Cast.* reordenar. *Angl.* to resort.

resident *adj.* Programa o instrucció que resideix en un determinat dispositiu de la memòria de l'ordinador.

• *Cast.* residente. *Angl.* resident.

resolució *f.* Quantitat d'informació gràfica que pot aparéixer en una representació visual. Per regla general, la resolució d'un dispositiu de representació en pantalla s'indica pel nombre de línies que poden distingir-se visualment; també es defineix la resolució d'un sistema informàtic de gràfics pel nombre de línies que es poden representar en pantalla, o, d'una manera alternativa, pel nombre de punts o píxels que es poden representar en direcció vertical o horitzontal. *Alta resolució.*

• *Cast.* resolución. *Angl.* resolution.

roda dentada d'alimentació *f.* Roda proveïda d'uns pius que permeten arrossegar el paper continu de la impressora.

• *Cast.* rueda dentada de alimentación. *Angl.* pin feed trator.

ruta *f.* Camí.

• *Cast.* ruta, camino, vía. *Angl.* path.

S

safata d'alimentació *f.* Accessori que s'utilitza per a alimentar les impressores (sobretot làser) de fulls de paper solts.
• *Cast.* bandeja de alimntación. *Angl.* paper tray.

sagnar *v. tr.* Desplaçar una línia, un paràgraf, etc., cap a la dreta o cap a l'esquerra.
• *Cast.* sangrar. *Angl.* to indent.

sagnia *f.* **1.** Acció de sagnar. **2.** L'efecte.
• *Cast.* sangría. *Angl.* indentation.

salt de pàgina *m.* Fet de saltar una pàgina en un document.
• *Cast.* salto de página. *Angl.* form feed.

salvar *v. tr.* Guardar.
• *Cast.* salvar, guardar. *Angl.* to save.

sector *m.* Subdivisió d'una pista en un disc magnètic que representa la part de dades més menuda que pot modificar-se per sobreenregistrament. Cada sector té una direcció única, que conté la posició de la pista i el número del sector.
• *Cast.* sector. *Angl.* sector.

servar *v. tr.* Guardar.
• *Cast.* salvar, guardar. *Angl.* to save.

sistema de gestió de bases de dades *f.* Sistema de *software* amb mitjans perquè el

procés de llenguatge de base de dades permeta tant el tractament de les crides de període d'execució per a accedir a la base de dades des de programes d'aplicació i/o usuaris finals, com el manteniment de la integritat de la base de dades.

• *Cast.* sistema de gestión de bases de datos. *Angl.* database management system.

sobreescriure *v. tr.* Escriure damunt una seqüència de caràcters que ja existeix, evitant així esborrar el text que ja no interessa conservar.

• *Cast.* sobreescribir. *Angl.* to overwrite, to typeover.

sòcol *m.* Suport longitudinal i horitzontal de paret per on són instal·lades les línies de comunicació d'una xarxa informàtica.

• *Cast.* zócalo. *Angl.* socle.

subdirectori *m.* Directori que es crea dins un altre directori.

• *Cast.* subdirectorio. *Angl.* subdirectory.

subíndex *m.* Índex que es col·loca sota un caràcter, generalment a la dreta.

• *Cast.* subíndice. *Angl.* subscript.

subratllat *m.* Acció de traçar una línia sota un text o una part d'aquest.

• *Cast.* subrayado. *Angl.* underline.

superíndex *m.* Índex que es col·loca damunt un caràcter, generalment a la dreta.

• *Cast.* superíndice. *Angl.* superscrit.

T

tabulador *m.* **1.** Caràcter de control utilitzat quan s'ordenen les dades disposant-les en forma de taula per a controlar el moviment d'una impressora o mecanisme de representació visual. **2.** Tecla amb què es poden realitzar les tabulacions.

• *Cast.* **1.** tabulación. **2.** tabulador. *Angl.* **1.** tab. **2.** tab key.

tambor *m.* Dispositiu d'eixida per a traduir la informació d'un ordinador en forma gràfica sobre paper o en un suport similar.

• *Cast.* tambor. *Angl.* drum.

targeta del sistema *f.* Placa de base.

• *Cast.* placa de base. *Angl.* motherboard, system board.

taula *f.* Graella que permet de tenir informació tabulada, organitzada en files i columnes.

• *Cast.* tabla. *Angl.* table.

tauleta gràfica *f.* Instrument d'entrada gràfica per a l'elaboració d'esquemes diversos que necessiten unes referències de coordenades.

• *Cast.* tableta gráfica. *Angl.* graphic tablet.

tecla *f.* **1.** Cadascuna de les barretes o botons que, disposats en un ordre determinats i

premuts amb els dits, serveixen per a accionar els mecanismes del teclat. **2. tecla d'alternativa** (*alt).* **3. tecla d'alternativa gràfica** Tecla que permet escriure els caràcters semigràfics que es troben a la part frontal del teclat (*alt gr).* **4. tecla d'avançar pàgina** Tecla que permet avançar una pàgina (*av pág).* **5. tecla de bloqueig de majúscules. 6. tecla de control** Tecla que permet l'enviament a l'ordinador d'informació que no és de caràcter (*control* o *ctrl).* **7. tecla de funció** Tecla que permet enviar a l'ordinador una seqüència completa de caràcters alhora, i freqüentment poden programar-les l'usuari per a enviar seqüències comunament usades. **8. tecla del ratolí** Botó del ratolí. **9. tecla de majúscules** Tecla que permet escriure en majúscules. **10. tecla de pausa** (*pausa* o *break).* **11. tecla de posició final** Tecla que permet anar a final de línia, de pàgina o de document (*fin).* **12. tecla de posició inicial** Tecla que permet anar a començament de línia, de pàgina o document (*inicio).* **13. tecla de reinicialització** En alguns ordinadors, tecla (o botó) que permet tornar a posar l'ordinador en estat inicial. **14. tecla de retorn** (o **de carro)** Tecla que serveix per a fer un retorn de carro i també per a executar instruccions

(*cr, intro, enter* o *return).* **15. tecla de retrocedir pàgina** Tecla que permet retrocedir una pàgina (*re pàg).* **16. tecla de retrocés** Tecla que esborra caràcters cap a l'esquerra. **17. tecla d'esborrar** Tecla que esborra caràcters cap a la dreta, a partir de la posició del cursor (*supr).* **18. tecla d'escapada** (*esc).* **19. tecla de suprimir** Tecla d'esborrar. **20. tecla d'impressió de pantalla** (*impr pant* o *prt scr).* **21. tecla d'inserir** Tecla que activa i desactiva la funció d'inserir caràcters o de sobreescriure-hi (*ins* o *insert).*

• *Cast.* **1.** tecla. **2.** tecla alternativa. **3.** tecla de alternativa gráfica. **4.** tecla de avanzar página. **5.** tecla de bloqueo de mayúsculas. **6.** tecla de control. **7.** tecla de función. **8.** tecla de mayúsculas. **9.** tecla de pausa. **10.** tecla de posición final. **11.** tecla de posición inicial. **12.** tecla de reinicialización. **13.** tecla de retorno (*o* de carro). **14.** tecla de retroceder página. **15.** tecla de retroceso. **16.** tecla de borrar. **17.** tecla de escape. **18.** tecla de suprimir. **19.** tecla de impresión de pantalla. **20.** tecla de insertar. *Angl.* **1.** key. **2.** alternate key. **3.** alt graphic key. **4.** page up key. **5.** caps lock key. **6.** control key. **7.** function key. **8.** shift key. **9.** break key. **10.** end key. **11.** home key. **12.** reset key. **13.** return key, enter key. **14.** page down key.

15. bakspace key. **16.** delete key. **17.** escape key. **18.** delete key. **19.** print screen key. **20.** insert key.

teclat *m.* **1.** Conjunt de tecles, que poden ser botons, retolades amb identificació de la seua funció o àrees marcades en un pla, cadascuna de les quals pot produir un senyal discret o una acció en ser pressionada amb el dit. **2. teclat alfanumèric** Teclat en què els elements de base són lletres i xifres. **3. teclat numèric** Teclat en què els elements de base són nombres.

• *Cast.* **1.** teclado. **2.** teclado alfanumérico. **3.** teclado numérico. *Angl.* **1.** keyboard. **2.** alphanumeric keypad. **3.** numeric keypad.

teclejar *v. intr.* Accionar les tecles del teclat amb els dits.

• *Cast.* teclear. *Angl.* to type.

tinta en pols (o **magnètica)** *m.* Toner.

• *Cast.* toner, tinta magnètica. *Angl.* toner, magnetic ink.

toner *m.* Tinta en pols (o magnètica).

• *Cast.* toner, tinta magnètica. *Angl.* toner, magnetic ink.

traçador *m.* Dispositiu d'eixida per a traduir la informació d'un ordinador en forma gràfica sobre paper o en un suport similar. Hi ha una gran varietat de traçadors que compleixen els diferents requisits de grandària, exactitud, velocitat, color, etc.

• *Cast.* trazador. *Angl.* plotter.

U

unitat central de procés *f.* Part principal operativa d'un ordinador: unitat aritmètica i lògica, i unitat de control. S'utilitza correntment l'abreviatura anglesa CPU.

• *Cast.* unidad central de proceso. *Angl.* central processing unit.

unitat de disc *f.* Dispositiu que accepta discos magnètics flexibles, i llig o enregistra configuracions magnètiques que corresponen a les dades que han de ser recuperades o emmagatzemades. És molt usual també la forma *disquetera.*

• *Cast.* unidad de disco. *Angl.* disk unit.

unitat de mesura *f.* Valor d'una magnitud que es pren com a terme de comparació per a mesurar les magnituds de la mateixa natura o espècie. Les unitats de mesura més corrents són: centímetres, polzades, punts i piques.

• *Cast.* unidad de medida. *Angl.* measure unit.

utilitats *f. pl.* Programa, sovint dividit en mòduls, que permet a l'usuari fer un seguit d'operacions de manteniment, neteja, gestió i recerca del disc de l'ordinador.

• *Cast.* utilidades. *Angl.* utilities, tools.

V

velocitat d'impressió *f.* Rapidesa amb què s'imprimeix un document. Normalment es mesura en caràcters (abreujat: cps.) o en pàgines per minut (abreujat: ppm.).

• *Cast.* velocidad de impresión. *Angl.* print rate.

velocitat de rellotge *f.* Velocitat amb què opera el microprocessador de la unitat central; es mesura en megahertzs (Mhz), que és la unitat de freqüència.

• *Cast.* velocidad de reloj. *Angl.* clock speed.

verificació de disc *f.* Comprovació de l'estat d'un disc (capacitat, espai disponible, errors físics o lògics, etc.).

• *Cast.* verificación de disco. *Angl.* disk checking.

verificador ortogràfic *m.* Programa, generalment component d'un sistema de tractament de textos, que comprova qualsevol paraula d'un document valent-se d'un conjunt de diccionaris; aquests són un diccionari base i diccionaris opcionals específics per a la matèria de què tracta el document o creats per l'usuari.

• *Cast.* verificador ortográfico. *Angl.* spel-

ling-checker.

versaleta *f.* Lletra d'impremta majúscula que té la mateixa alçada que les minúscules del mateix cos.

• *Cast.* versalita. *Angl.* small cap.

via camí.

• *Cast.* vía. *Angl.* path.

visualitzar *v. tr.* Fer visible alguna cosa; veure informació per pantalla.

• *Cast.* visualizar. *Angl.* to display.

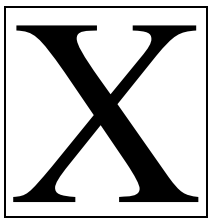

xip *m.* Petita secció d'un cristall senzill de material semiconductor, generalment silici, que forma el substrat sobre el qual es fabrica només un dispositiu semiconductor o tots els dispositius individuals que constitueixen en circuit integrat.
• *Cast.* chip. *Angl.* chip.

VOCABULARI
CASTELLÀ-VALENCIÀ

A

alimentador de papel alimentador de paper.
alinear alinear.
almacenar emmagatzemar.
almohadilla estora.
anchura del papel amplada del carro.
aparcamiento aparcament.
árbol de directorios arbre de directoris.
archivo 1. arxiu, fitxer. **2. archivo de proceso por lotes** arxiu de processament per lots. **3. archivo de texto** arxiu de text. **4. archivo ejecutable** arxiu executable. **5. archivo oculto** arxiu ocult. **6. archivo primario** arxiu primari. **7. archivo principal** arxiu principal. **8. archivo secundario** arxiu secundari.
atributo atribut.
autoedición autoedició.
autoeditor autoeditor.
ayuda 1. ajuda. **2. ayuda sensible al contexto** ajuda sensible al context.

B

banco de datos banc de dades.
bandeja de alimentación safata d'alimentació.
base de datos base de dades.
biblioteca biblioteca.
bit bit.
bloque de texto bloc de text.
borrar esborrar.
botón de brillo botó de lluminositat (*o* botó d'intensitat).
botón de contraste botó de contrast.
bus bus.
búsqueda recerca.
byte byte.

C

cabeza 1. capçal. **2. cabeza de impresión** capçal d'impressió. **3. cabeza de lectura-escritura** capçal de lectura-escriptura.
cabezal 1. capçal. **2. cabezal de impresión** capçal d'impressió.
cable de alimentación cable d'alimentació.
camino camí.
campo 1. camp. **2. campo clave** camp clau.
cancelar cancel·lar.
cara cara.
carácter 1. caràcter. **2. carácter de control** caràcter de control.
carro carro.
cartucho de cinta cartutx de cinta.
centrar centrar.
cilindro cilindre.
clasificación classificació.
clic clic.
clicar clicar.
código de control codi. de control.

columna columna.
comando comanda.
comodín caràcter multivalent.
comparación de arxivos comparació d'arxius.
condición condició.
controlador 1. controlador. **2. controlador de disco** controlador de disc. **3. controlador del ratón** controlador del ratolí.
copia 1. còpia. **2. copia de seguridad** còpia de seguretat.
copiar copiar.
coprocesador matemático coprocessador matemàtic.
crear crear.
cursiva cursiva.
cursor cursor.

CH

chip xip

D

dato dada.
densidad densitat.
diccionario diccionari.
dirección adreça.
directorio 1. directori. **2. directorio raíz** directori arrel.
disco 1. disc. **2. disco CD-ROM** disc CD-ROM. **3. disco duro**

disc dur, disc rígid. **4. disco fijo** disc fix. **5. disco flexible** disc flexible, disc tou. **6. disco óptico compacto** disc òptic compacte. **7. disco RAM** disc RAM. **8. disco virtual** disc virtual.

disquete 1. disquet. **2. disquete de arranque** disquet d'arrancada. **3. isquete de destino** disquet de destinació. **4. disquete de instalación** disquet d'instal·lació. **5. disquete origen** disquet d'origen.

división de pantalla divisió de pantalla.

documento 1. document. **2. documento maestro** document mestre.

E

editar editar.

editor de textos editor de text.

ejecutar executar.

encabezado capçalera.

escáner escànner (*o* escandallador).

espaciado espaiat.

espaciador barra espaiadora.

estructura estructura.

etiqueta 1. i **2.** ***a.*** etiqueta. ***b.*** **etiqueta de volumen** etiqueta de volum.

explorador escànner (*o* escandallador).

extensión de archivo extensió d'arxiu.

F

fecha data.
fichero fitxer.
filtro de pantalla filtre de pantalla.
formatear formatar.
formato 1. format. **2. formato de pantalla** format de pantalla.
fusión fusió.

G

gestor de bases de datos gestor de bases de dades.
guardar guardar.
guionado guionatge.

H

hoja de cálculo electrónica full de càlcul electrònic.

I

icono icona, pictograma.
impresión impressió.
impresora 1. impressora. **2. impresora de cho-**

rro de tinta impressora de raig de tinta. **3. impresora de impacto** impressora d'impacte. **4. impresora de inyección** impressora d'injecció. **5. impresora de percusión** impressora de percussió. **6. impresora láser** impressora làser. **7. impresora matricial** impressora matricial. **8. impresora térmica** Impressora tèrmica.

imprimir imprimir.
indexar indexar.
índice índex.
informe informe.
inicializar inicialitzar.
inserir (o **insertar)** inserir.
instrucción instrucció.
interfaz interfície.
interlineado interlineat.
interruptor interruptor

J

juego de caracteres joc de caràcters.

justificación justificació.
justificar justificar.

K

kilobyte kilobyte, quilooctet.

L

lápiz óptico llapis òptic (*o* llapis selector *o* electrònic).
línea 1. línia. **2. línea de estado** línia d'estat. **3. línea de mensajes** línia de missatges.
listado llistat.

M

macroinstrucción macroinstrucció (*o* macrocomanda).
margen marge.
matriz de puntos matriu de punts.
megabyte megabyte (*o* megaoctet).
memoria 1. memòria. **2. memoria de acceso aleatorio** memòria d'accés aleatori. **3. memoria de sólo lectura** memòria solament de lectura. **4. memoria intermedia** memòria intermèdia. **5. memoria magnética** memòria magnètica. **6. memoria muerta** memòria morta. **7. memoria viva** memòria viva.
menú 1. menú. **2. menú desplegable** menú desplegable.
microordenador microordinador.
microprocesador microprocessador.
modalidad de impresión modalitat d'impressió.
modem mòdem.

modo interactivo (o **modo dialogado**) mode interactiu (*o* mode dialogat).
monitor monitor.

N

negrita (o **negrilla)** negreta.
nombre de arxivo nom d'arxiu.
nombre de campo nom de camp.
nota a pie de página nota de peu de pàgina.
nota final nota final.
numeración numeració.

O

ordenación ordenació.
ordenador 1. ordinador. **2. ordenador compatible** ordinador compatible. **3. ordenador de sobremesa** ordinador de sobretaula. **4. ordenador doméstico** ordinador domèstic. **5. ordenador personal** ordinador personal (*o* individual). **6. ordenador portátil** ordinador portàtil.
ordenar ordenar.

P

página pàgina.
paginación paginació.
palanca de juegos maneta de jocs.
panel de control quadre de control.
pantalla pantalla.
papel continuo paper continu.
paquete integrado paquet integrat.
parámetro paràmetre.
párrafo paràgraf.
periférico perifèric.
petición petició.
pie peu.
pista pista.
pixel píxel.
placa base placa base (*o* placa principal).
previsualización previsualització.
procesador de textos processador de textos.
procesamiento de textos processament de textos.
programoteca biblioteca.
pulgada polzada.
punto indicativo punt indicatiu.

R

ratón ratolí.
registro registre.
reindexar reindexar.
reordenar reordenar.
residente resident.
resolución resolució.
rueda dentada de alimentación roda dentada d'alimentació.
ruta ruta.

S

salto de página salt de pàgina.
salvar salvar.
sangrar sagnar.
sangría sagnia.
sector sector.
sistema de gestió de bases de datos sistema de gestió de bases de dades.
sobreescribir sobrescriure.
subdirectorio subdirectori.
subíndice subíndex.
subrayado subratllat.
substitución substitució.
superíndice superíndex.

T

tabla taula.
tableta gráfica tauleta gràfica.
tabulador 1. tabulación. **2.** tabulador.
tambor tambor.
tecla 1. tecla. **2. tecla alternativa** tecla d'alternativa. **3. tecla alternativa gráfica** tecla d'alternativa gràfica. **4. tecla de avanzar página** tecla d'avançar pàgina. **5. tecla de bloqueo de mayúsculas** tecla de bloqueig de majúscules. **6. tecla de borrar** tecla d'esborrar. **7. tecla de control** tecla de control. **8. tecla de escape** tecla d'escapada. **9. tecla de función** tecla de funció. **10. tecla de impresión de pantalla** tecla

d'impressió de pantalla. **11. tecla de insertar** tecla d'inserir. **12. tecla de majúsculas** tecla de majúscules. **13. tecla de pausa** Tecla de pausa. **14. tecla de posición final** Tecla de posició final. **15. tecla de posición inicial** Tecla de posició inicial. **16. tecla de reinicialización** Tecla de reinicialització. **17. tecla de retorno** (o **de carro**) tecla de retorn (*o* de carro). **18. tecla de retroceder página** tecla de retrocedir pàgina. **19. tecla de retroceso** tecla de retrocés. **20. tecla de suprimir** tecla de suprimir.

teclado 1. teclat. **2. teclado alfanumérico** teclat alfanumèric. **3. teclado numérico** teclat numèric.

teclear teclejar.

tipo de campo tipus de camp.

tipo de letra tipus de lletra.

tinta magnética tinta en pols (*o* magnètica).

toner toner.

trazador traçador.

U

unidad central de proceso unitat central de procés.

unidad de disco unitat de disc.

unidad de medida unitat de mesura.

utilidades utilitats.

V

velocidad de impresión velocitat d'impressió.
velocidad de reloj velocitat de rellotge.
ventana finestra.
verificación de disco verificació de disc.
verificador ortográfico verificador ortogràfic.
versalita versaleta.
vía via.
vista previa previsualització.
visualizar visualitzar.

Z

zócalo sòcol.

VOCABULARI
ANGLÉS-VALENCIÀ

A

address adreça.
aling, to alinear.
alphanumeric keypad teclat alfanumèric.
alt graphic key tecla d'alternativa gráfica.
alternate key tecla d'alternativa.
archive arxiu.
attribute atribut.

B

backspace key tecla de retrocés.
backup copy còpia de seguretat.
batch file arxiu de processament per lots.
bit bit.
bold (o **boldface)** negreta.
boot disk disquet d'arrancada.
break key tecla de pausa.
brightness button botó du lluminositat (*o* botó d'intensitat).

buffer (o **buffer storage)** memòria intermèdia.
bus bus.
byte byte.

C

cancel, to cancel·lar.
caps lock key tecla de bloqueig de majúscules.
carriage 1. carro. **2. carriage width** amplada de carro.
CD-ROM [disk] disc òptic compacte, disc CD-ROM.
center, to centrar.
central processing unit unitat central de procés.
character 1. caràcter. **2. character set** joc de caràcters.
chip xip.
click clic.
click, to clicar.
clock speed velocitat de rellotge.
column columna.
command 1. instrucció, comanda. **2. command file** arxiu executable.
compatible computer ordinador compatible.
computer ordinador.
condition condició.
context-sensitive help ajuda sensible al context.
continous form paper continu.
contrast button botó de contrast.
control character caràcter de control.
control key tecla de control.
control panel quadre de control.

controller controlador.
conversational mode mode dialogat.
copy còpia.
copy, to copiar
cursor cursor.
cylinder cilindre.

D

data 1. dada. **2. data bank** banc de dades. **3. data base manager** gestor de bases de dades.
database 1. base de dades. **2. database management system** sistema de gestió de bases de dades.
date data.
delete key tecla d'esborrar, tecla de suprimir.
delete, to esborrar.
density densitat.
desktop computer (o **desk computer**) ordinador de sobretaula.
desktop publishing autoedició.
dictionary diccionari.
directory directori.
disk 1. disc. **2. disk controller** controlador de disc. **3. disk checking** verificació de disc. **4. disk unit** unitat de disc.
display pantalla.
display, to visualitzar.
document document.
dot matrix matriu de punts.
dot prompt punt indicatiu.
dot [matrix] printer impressora matricial.
drum tambor.

E

edit, to editar.
electronic spreadsheed full de càlcul electrònic.
end key tecla de posició final.
endnote nota final.
enter key tecla de retorn (*o* de carro).
erase, to esborrar.
escape key tecla d'escapada.
execute, to executar.
expansion slot ranura d'expansió.

F

feed cable cable d'alimentació.
field 1. camp. **2. field name** nom de camp. **3. field type** tipus de camp.
file 1. arxiu, fitxer. **2. file extension** extensió d'arxiu. **3. file name** nom d'arxiu.
fixed disk disc fix.
floppy disk disc flexible, disc tou, disquet.
font (o **font type**) tipus de lletra.
foot peu.
footnote nota a peu de pàgina.
format format.
format, to formatar.
function key tecla de funció.

G

graphic tablet tauleta gràfica.

H

hard disk disc dur.
head 1. cara. **2.** capçal.
heading capçalera.
help ajuda.
hidden file arxiu ocult.
home computer ordinador domèstic.
home key tecla de posició inicial.
hyphenation guionatge.

I

icon icona, pictograma.
impact printer impressora de percussió.
inch polzada.
indent, to sagnar.
indentation sagnia.
index índex.
index, to indexar.
initialize, to inicialitzar.
ink jet printer impressora de raig de tinta, impressora d'injecció.
insert key tecla d'inserir.
insert, to inserir.
installation diskette disquet d'instal·lació.
interactive mode mode interactiu.
interface interfície.

italic cursiva.

J

joystick maneta de jocs.
justification justificació.
justify, to justificar.

K

key 1. tecla. **2. key field** camp clau.
keyboard teclat.
kilobyte kilobyte, quilooctet.

L

label etiqueta.
laser pinter impressora làser.
library biblioteca.
light pen llapis òptic.
line 1. línia, ratlla. **2. line spacing** (o **line height**) interlineat.
listing llistat.

M

macro macroinstrucció, macrocomanda.
magnetic ink tinta en pols, tinta magnètica.
magnetic memory memòria magnètica.
make, to crear.
margin marge.
master document document mestre.
math coprocessor coprocessador matemàtic.
measure unit unitat de mesura.
megabyte megabyte, megaoctet.
memory memòria.
menu menú.
merge fusió.
message line línia de missatges.
microcomputer microordinador.
microprocessor microprocessador.
modem mòdem.
monitor monitor.
motherboard placa base, placa principal.
mouse 1. ratolí. **2. mouse driver** controlador del ratolí. **3. mouse pad** estora.

N

numbering numeració.
numeric keypad teclat numèric.

O

overwrite, to sobrescriure.

P

package paquet integrat.
page 1. pàgina. **2. page down key** tecla de retrocedir pàgina. **3. page up key** tecla d'avançar pàgina.
pagination (o **paging**) paginació.
paper tray safata d'alimentació.
paragraph paràgraf.
parameter paràmetre.
parking aparcament.
path camí, ruta, via.
peripheral device perifèric.
personal computer ordinador personal.
pin feed tractor roda dentada d'alimentació.
pixel píxel.
plain rodona.
plotter traçador.
power switch interruptor.
preview previsualització.
primary file arxiu principal, arxiu primari.
print rate velocitat d'impressió.
print screen key tecla d'impressió de pantalla.
print, to imprimir.
printer impressora.
printing 1. impressió. **2. printing head** capçal d'impressió. **3. printing mode** modalitat d'impressió.
publisher autoeditor.
pull-down menu menú desplegable.

Q

query petició.

R

RAM disk disc RAM.
random access memory memòria RAM, memòria viva, memòria d'accés aleatori, memòria d'accés ràpid.
read only memory memòria ROM, memòria morta, memòria solament de lectura, memòria protegida.
read/write head capçal de lectura-escriptura.
record registre.
reindex, to reindexar.
replacing reemplaçament, substitució.
report informe.
reset key tecla de reinicialització.
resident resident.
resolution resolució.
resort, to reordenar.
return key tecla de retorn (*o* de carro).
root directory directori arrel.

S

save, to guardar, salvar, servar.

scanner escànner, escandallador.
screen 1. pantalla. **2. screen filter** filtre de pantalla. **3. screen format** format de pantalla. **4. screen spliting** divisió de pantalla.
search recerca.
secondary file arxiu secundari.
sector sector.
sheet feeder alimentador de paper.
shift key tecla de majúscules.
small cap versaleta.
socket sòcol.
software package paquet integrat.
sort, to ordenar.
sorting classificació, ordenació.
source file disquet d'origen.
space bar barra espaiadora.
spacing espaiat.
spelling-checker verificador ortogràfic.
status line línia d'estat.
store, to emmagatzemar.
structure estructura.
subdirectory subdirectori.
subscript subíndex.
superscript superíndex.
system board targeta del sistema.

T

tab 1. tabulador. **2. tab key** tabulador.
table taula.
tape cartridge cartutx de cinta.
target file disquet de destinació.
text block bloc de text.
text editor editor de text.
text file arxiu de text.
thermal printer impressora tèrmica.
toner toner.
tools utilitats.
track pista.
transportable computer ordinador portatil, ordinador portable.
tree directory arbre de directoris.
type font tipus de lletra.
type, to teclejar.
typeover, to sobrescriure.

U

underline subratllat.
utilities utilitats.

V

virtual disk disc virtual.

volume label etiqueta de volum.

W

wildcard caràcter multivalent.

winchester disk disc dur, disc rígid, disc fix.

window finestra.

word processing processament de textos.

word processor processador de textos, [programa de] processament de textos.